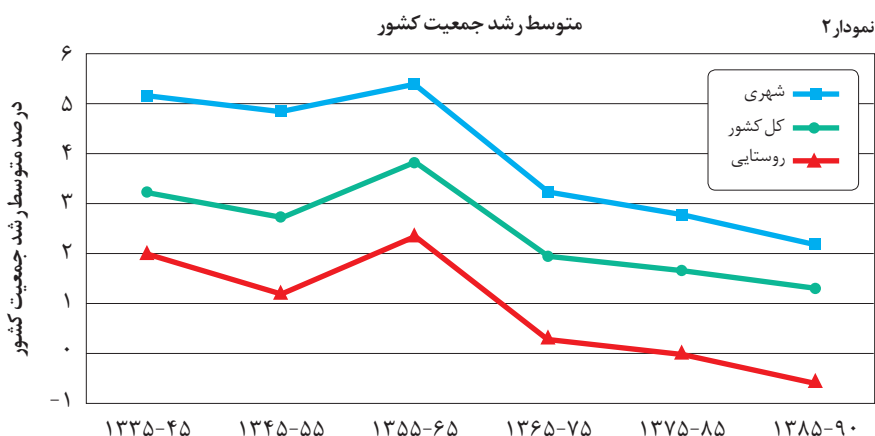
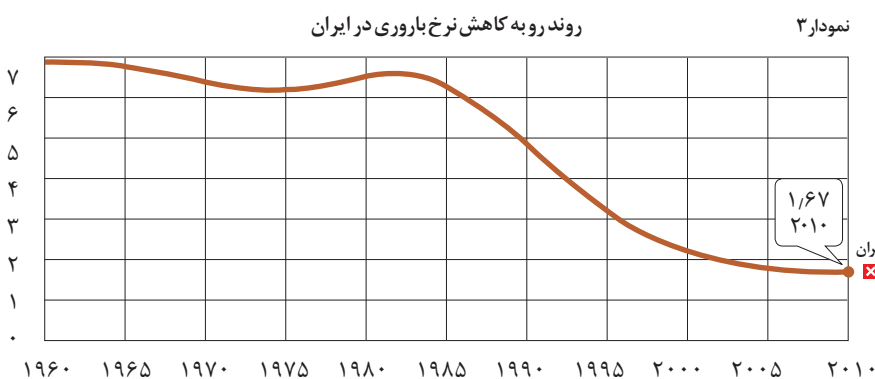

جدول ۳

تحولات در صدر رشد سالانه جمعیت ایران به تفکیک مناطق شهری و روستایی طی سال های ۹۰-۱۳۳۵			
دوره سرشماری	مناطق شهری	مناطق روستایی	کل
۱۳۳۵-۴۵	۵/۰۲	۲/۱۳	۳/۱۳
۱۳۴۵-۵۵	۴/۹۳	۱/۱۱	۲/۷۱
۱۳۵۵-۶۵	۵/۴۱	۲/۳۹	۳/۹۱
۱۳۶۵-۷۵	۲/۹۵	۰/۲۸	۱/۹۶
۱۳۷۵-۸۵	۲/۷۴	-۰/۴۴	۱/۶۱
۱۳۸۵-۹۰	۲/۰	-۰/۳۵	۱/۳

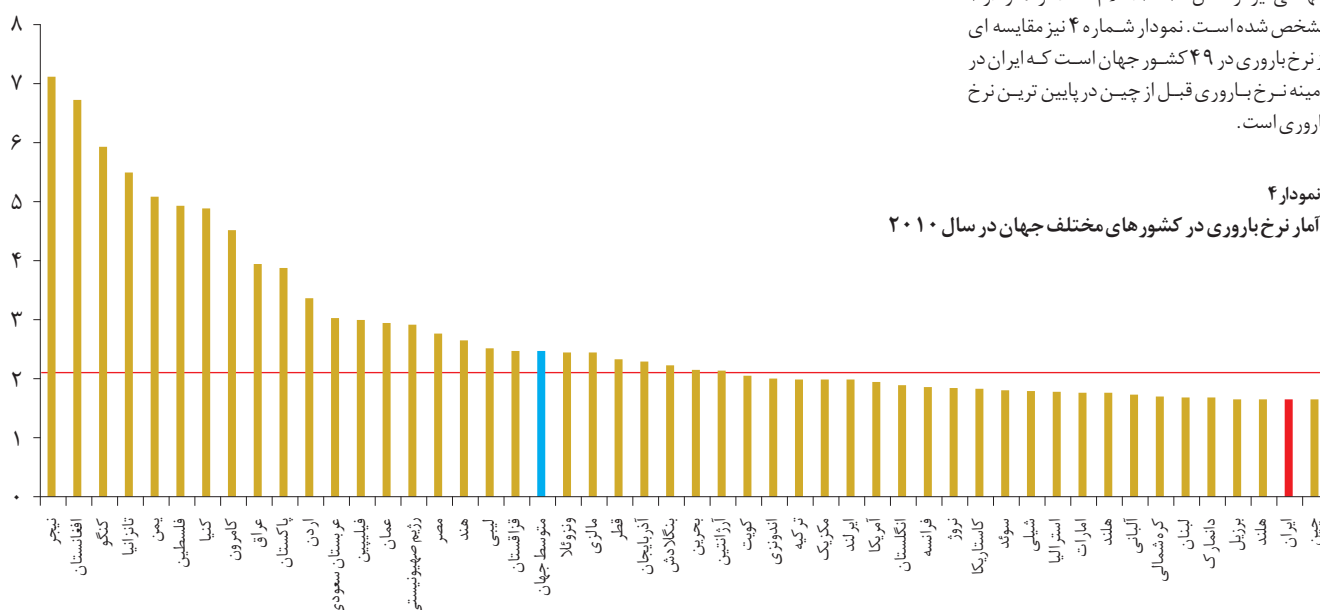

متوسط رشد سالانه جمعیت: منظور افزایش سالانه تعداد جمعیت به ازای هر ۱۰۰ نفر است.

منبع: بانک جهانی

نرخ باروری کل: متوسط فرزندان زنده متولد شده به ازای یک زن

ویژه نامه نوروزی
روزنامه خراسان
فروردین ۱۳۹۳

بر اساس پیش بینی سازمان ملل جمعیت بالای ۶۰ سال ایران در سال های ۲۰۱۱ تا ۲۰۵۰ بار شد ۲۶ درصدی به ۳۳ درصد کل جمعیت می رسد که رتبه سوم جهان را از نظر سرعت پیر شدن به خود اختصاص می دهد.

افزایش طول عمر، کاهش نرخ باروری و افزایش سن افراد متولد شده در دوره رشد سریع جمعیت، عاملی است که در روند پیر شدن جمعیت نقش دارند به نظر می رسد کاهش نرخ باروری در کشور تاثیر مهمی در حرکت به سمت پیر شدن جمعیت دارد.

آهنگ رشد جمعیت در سال های بعد از انقلاب و دهه ۶۰ عزم مسئولان را برای کاهش نرخ جمعیت و اعمال سیاست های کنترل جمعیت و تنظیم خانواده برانگیخت و سیاست های جمعیتی به گونه ای اعمال شد که نرخ ۳/۹۱ درصدی رشد جمعیت در بازه زمانی سال ۵۵ تا ۶۵ به نرخ رشد ۱/۹۶ درصد در دهه ۶۵ تا ۷۵، نرخ رشد ۱/۶۱ درصد در دهه ۷۵ تا ۸۵ و ۱/۳ درصد در بازه زمانی ۸۵ تا ۹۰ رسید در حالی که بر اساس برنامه ریزی ها سیاست های کاهش نرخ جمعیت که قرار بود در عرض ۲۵ سال اجرا شود و اکنون به نرخ ۲/۱ درصد برسد با شتاب طی ۶ سال اجرا شد و اکنون نرخ رشد جمعیت به جای ۲/۱ درصد به ۱/۲۹ درصد رسیده است. (جدول ۳ و نمودار ۲)

از سوی دیگر طی دهه های اخیر به دلایلی از جمله افزایش میزان باسوادی زنان (۵۲ درصد در سال ۶۵ و ۸۰ درصد در سال ۸۵)، توسعه شهرنشینی (۶۰ درصد در سال ۶۵ و ۶۸ درصد در سال ۸۵)، افزایش سن ازدواج (به ترتیب برای مردان و زنان ۲۴ و ۱۹/۷ در سال ۶۵ و ۲۶/۵ و ۲۳/۱ در سال ۸۵ و ۲۶/۴ و ۲۳/۴ در سال ۹۰)، توسعه اشتغال زنان (۶/۱ درصد در سال ۶۵ و ۹/۵ درصد در سال ۸۵)، گرایش زنان به تحصیلات و آموزش عالی (۴/۷ درصد در سال ۶۵ و ۲۰ درصد در سال ۸۵) تغییر کار کرد خانواده، توسعه اقتصادی و... شاهد کاهش سریع میزان باروری بوده ایم. به گونه ای که بر اساس آمارها میزان باروری که در سال ۷۷/۴۵ فرزند برای هر زن و در سال ۵۵، ۶/۳ و در سال ۶۳/۶۳ فرزند بود از سال ۶۳ با آغاز روند کاهش نرخ جمعیت به ۵/۵ فرزند در سال ۶۷ رسید و با اعمال سیاست های کنترل موالید و تنظیم خانواده این رقم در سال ۷۹ به ۲/۱۷ و در سال ۸۵ به ۱/۸ فرزند رسید.

روند روبه کاهش نرخ باروری در ایران که از سوی بانک جهانی نیز در سال ۲۰۱۰ اعلام شده در نمودار ۳ مشخص شده است. نمودار شماره ۴ نیز مقایسه ای از نرخ باروری در ۴۹ کشور جهان است که ایران در زمینه نرخ باروری قبل از چین در پایین ترین نرخ باروری است.